

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1/70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милость і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска. — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що два трім неділь і руских свьят і 1/2 год. пополудни.

Редакция, администрация экспедиции «Руслана» під ч. 1. «л. Домбровского (Харунцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пассажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

З далекого Сходу.

(X) На далекім Сході в Азії знов захмарив ся овид і грозить великою бурею. Так бодай звіщають ріжні англійські дневники. Але ще з часів памятної війни Бурів остає нам в живій тямці, що між розповсюджуванем таких грізних вістей а змінами курсу на льондонській біржі є тісна звязь, а се не так легко в Европі провирити і для того такі вісти можуть бути часто пересадні. Подібно мабуть дів ся і з справами в східній Азії, де російско-япанський спір після телеграфічних вістей англійських подібно як барометр раз вказує на велику бурю, то знов мирно виногоджує ся. Очевидно в Европі нема спромози тих подій на далекім сході належно провирити і дневникарству не остає нічого, як сі вісти записувати і хиба відповідно походженю їх вартість оцінювати. Нема сумніву, що гроза війни між Росією і Япанією є зовсім можлива, але позаяк в сій справі входять в гру також необчислимі чинники, як ріжнородні повстаня і воєнні підприємства китайських і кореанських губернаторів, отже й се приближне обчислюване покаже ся вельми непевним.

Передовсім насуває ся питанє при теперішнім положеню в східній Азії, чи Росія або Япанія бажає війни, чи є який повід до сего. За часів Петра Великого Росія так довго ворогувала із Швецією, поки не здобула собі вікна до Европи і вигляду на Балтійске море. За Катерини II. воювала Росія з Туреччиною, щоби здобути вступ на Чорне море, а тепер на далекім Сході сягає Росія аж по Жовте і Япанське море і намагає ся сей status quo удержати і як урядовий голос в дневнику «Новый Край» запевняє, хоче обмежити ся до становища яко beatus possidens на Сході. Задля того не має причини вести війну, бо не потребує нічого в Азії тепер здобувати, а лише удержати і забезпечити своє посіданє. Росія не віднесла би отже з війни ніякої матеріальної користі, она бажає удержання мира і займає лише становище оборонне.

Япанія в мирі в Сімоносекі лише нерадо зрєкла ся того, щоби свої займища розпростерти також в сүходолі і тим положити підвалини до свого світового становища.

Але протягом минулих осьми років зовсім не зрєкла ся своїх великодержавних мрій, тимбільше, що значне перелюдненє сеї острівської держави вимагає конечного розпростореня в напрямі азійского сүходолу. До сеї ціли вельми надає ся сүсідна Япанія Корея, котра видає ся їй «обіцяною землею» і заразом яко міст до займищ на сүходолі. На основі усіх подій в повійших часах має Япанія всякі поводи бачити шильно на те, щоби Корея не попала зовсім під вплив Росії і для того вимагає від Росії не лише поруки ненарушимости Кореї, але й уступленя російських війск з Манджуриї. Япанії отже припадає роля зачїнна, яка веде до війни, але та війна ма-

ла-б була для Япанії ліпші вигляди тоді, коли Росія ще не викінчила східно-азійских залізниць і поки она не усадовила ся з нагоди боксерского повстаня в Манджуриї. Мирюлюбивість царя і виказані в горі поводи приневолують Росію до береженя мира, але при всім тим она скріпляла безнастанно своє становище в східній Азії відповідно давній засаді: «si vis pacem, para bellum», а тим самим змарніли вигляди Япанії на корисні успіхи на случай війни.

Щоби забезпечити ся проти сеї воєної переваги Росії, приєднала собі Япанія союзника в Англії, котра вже задля своїх просторих посіlostий в Азії намагає ся після спромози спивнати зріст муготности Росії на далекім Сході. Росія знов наблизила ся до Франції, котра від останного побуту гр. Лямсдорфа в Парижі скріпила свою флоту на Східнім океані, свої залози в Індохинії і побільшила кріпости в Аннамі, Тонкіні і Кохинхіні. Таким способом проти англійско-япанського союзу станув французско-російський в східній Азії, і може єго бодай зрівноважити. Але крім того старала ся Росія приєднати також Німеччину для піддержання мира в східній Азії, а побут царя у Вісбадені неперечно се осягнув.

Серед такого політичного положеня Росія приневолена також і з стратегічних поводів обмежити ся до ролі оборонної, позаяк зачїнна війна на Япанію вимагала би значного помноженя російської і французської флоты, а на се не можуть тепер рішити ся обидні держави. Япанія знов мусіла-б вести зачїпну війну на сүходолі, а се на безмежних просторах Росії і невичерпаних воєнних засобах не мало би вигляду на успіх і принесло би Япанії більше шкоди як користі. Все те вказує, що удержанє мира кориснійше для обох сторін, як воєнні почини, а ті войовничі вісти особливо в так пізній порі року, некорисній до всяких воєнних починів, виглядають вельми неімовірними.

Чотири спростованя

виголошені в краєвім соймі для 8. жовтня 1903 при розправі над звітом шкільної комісії про стан народних шкіл і учительских семинарий в 1900 і 1901/2 р.

Спростованє пос. Барвіньского.

Високий сойме! В вчерашній дискусії над справозданєм о школах народних і учительских семинариях, говорив п. Томашевский про склад краєвої ради шкільної і виступив з докором дуже тяжким проти членів автономічних сеї ради, бо сказав, о скілько памятаю, що є 2 членів автономічних, котрі радять і в парламенті і в соймі і в делегациях, лише не в раді шкільній. Є то заміт дуже тяжкий, бо п. Томашевский закидає автономічним членам шкільної ради, що не сповняють своїх обовязків, що за дармо побирають нагороду, яку визначив фонд краєвий, приносять шкоду в сеї спосіб не лише фондови краєвому, але і самій справі. Я і не відповідав би на то, як я не робив сего перед кількома роками, коли п. Сьреднявский підніс такий заміт. Однаковож коли сеї заміт вийшов з уст

чоловіка, котрий повинен промовляти на основі певних цифр і фактів, то мушу числити ся з таким замітом.

П. Томашевский є сотрудником часописи товариства учителів шкіл висших під заг. «Музей». Думаю, що яко сотрудник мусить бодай читати сю часопись. Отже коли читає, то мусів на певно стрітити ся зі статью, яка вийшла в падолисті 1901 від редакції, де вже був той заміт лише з сею увагою (читає):

«Nie odnosi się to w całości do p. Barwińskiego, o którym wiemy, że, o ile zajęcia parlamentarne mu pozwolą, zjeżdża na posiedzenie Rady».

Я на то подав спростованє в випуску за січень 1902 р., в котрім я виказав цифрами, о скілько я буваю на засіданях і то п. Томашевскому відчитаю (читає):

«В р. 1898. бувем на 52 засіданях, в 1899. на 77, в 1900 на 85, в 1901 на 52, не вчисляючи в то анкет для реформи гімназії і семинарий учительских, для плянів шкіл виділових мужеских і женських, для шкіл реальних, для виписів польских, руских і німецких, анкети фізйольогічної, для регуляміну шкільного, для плянів будинків шкільних і т. д., а також і в часі фєрий шкільних бувем я на засіданях. В р. 1902 я був на 55 засіданях і 3 анкетах, а в сїм році за 9 місяців доси на 42 засіданях. Хто з панів близше мене знає, а я думаю, що і п. Томашевский повинен мене близше знати, бо він ходив тоді до шкіл, коли я був учителем в Бережанах — то мусить мені виставити свідочтво, що коли я підіймаю ся якоесь обовязку, то і сповняю єго совісно. Не потребує додавати, що я обробив з порученя шкільної ради для середних шкіл і учительских семинарий цілий ряд підручників, що я мав до перегляненя всі підручники для шкіл народних і середних, котрі друковали ся, і були літа, коли я мав 9 до 12 книжок, котрих коректу я переглядав і робив замітки до того, хоч до сеї роботи я не був обовязаний. Крім того буваю звичайно кожного року на одній матурі в учительских семинариях.

Здає ся мені, що совісно сповняю обовязки і п. Томашевский не мав підстави так загально і голословно без доказів відносити сих замітів до моєї особи. Можу покликати ся на бувшого президента ради шкільної п. Бобжиньского, а тепер може мені виставити теперішній президент то свідочтво, що сповняю совісно свої обовязки. (Брава і оплески).

Спростованє пос. о. Богачевского.

Пан комісар правительства, реагуючи на сотку моїх замітів мериторичних, фактичних і документами повертих, вибрав в своїй відповіді 3 случаи, а то случай учителя Павловского, Павловсевича і учительки Яворовской в Солові. Поже п. комісар дуже неясно, покручено і неправдиво представив ті случаи, почуваю ся до обовязку фактичного спростованя. В случае Павловского потішає ся п. комісар правительства тим, що я сказав хибно назвиско Павліковскі, а не Павловскі; я в нотатках маю записанє Павловскі; один з нас омибнув ся; але я знаю, що Павліковскі то наш товариш, а Павловскі учитель.

Так само потішає ся п. комісар правительства доброю інтенцією того пана Павловского; всі добрі інтенції я п. комісарови дарую, а жадаю лише фактів, діл і законів запоручених конституцією і шкільними законами. Що-до

другого случаю, то я учителя Павлосевича знаю дуже добре, в р. 1900 був він в нашім повіті, і всі ті заміти він підписав повним іменем в «Ділі». В сім случаю — сам п. комісар признав — чи то чувана річ гвати когось без дисциплінарки в короткім часі аж на 5 посад.

Переходжу до случаю Яворовскої. Дуже мені прикро, що п. комісар того не порозумів, хотій був близько мене. Я замітив заборону рускої молитви. Коли яка руска дитина не хотіла по польски молити ся, за що було бити дитину, а також і матір дитини, Таньку Гермаш, бити зелізним гачиком? Чи було то чесно зі сторони сеї учительки? В додатку позивати матір до суду, а користаючи з того, що селянка на термін судовий спізнала ся, кошти судові з неї немилосердно стягати?

Пан комісар каже, що учителька розпорядила, щоби польска і руска молитва міняла ся на переміну. Було вже так в школі св. Ядвіги, що мали ся молити по польски і по руски, але молили ся все по польски.

Прошу дуже п. комісара правительства, щоби не зважав на брва, які панове ему дали, щоби не думав, що ми єсьмо вдоволені; я просив би о то, що п. Олесницький і Могильницький і кождий з нас просили: розслідати факти, а винних покарати, не для нашого добра, але для добра шкіл; бо мені може було неміло назвати школи стайнею Авгія, але інституція, де такі річі діють ся в однім році, де такі факти суть можливі, є стайнею Авгія і я то potwierджую! (Маршалок перериває). Інституція, де такі факти, такі случаї... (Маршалок знова перериває). Я скінчив! (Оплески).

Спростованє пос. о Богачевского

(по промовах пп. Михаловского і Томашевского).

Передовсім мушу висказати свій жаль, що Є. Е. маршалок приміноє до мене, руского посла, виїмковий регулямін — і трактує мене тутка як студента. Супротив того мушу застеречи ся і рішучо запротестувати. Civis Romanus sum! каже св. Павло; посол єсьм і застерігаю ся супротив такого трактованя.

А що-до промови посла Михаловского, заявляю, що посол Михаловский нічого не спростував. Я маю відомости з жерел зовсім певних і я з того, що попередню сказав, ані слова не відкликую.

Спростованє пос. Барвіньского.

На виводи п. Томашевского я відповідаю, що я яко член краєвої ради шкільної і член І. секції учащаю на засіданя тї секції а також і на повну раду і більше роблю як «о іє».

Я не єсьм обовязаний читати коректу книжок шкільних, котрі друкують ся в рускім язичі, т. є понад мій обовязок, а то є більше як «о іє». Але як я сказав, я робив, що можливе.

Роблю тов в почутю обовязку, а не потребу хіба додавати, що я бажав би, аби тоті книжки як найліпше були редаговані.

Нова язва для селян,

По нечуваних градобоях і повенях, котрі сего року знищили селянина економічно в цілій східній Галичині, упала на тих самих нещасливих господарів нова язва в виді коштовних процесів, викликаних через чеський банк «Славія».

В кождім майже суді відбувають ся від трех тижнів численні процеси «Славії» против селян о заплату премії, в котрих «Славія» завдяки заочности або неумілій обороні селянина вискує вирок з признанем судових коштів, які значно перевищають квоту заскарженої премії, — а опісля посилять ся екзекуції, щоби бідакови за єго непорядність видерти послідний кожух або корову на заспокоєнє коштів. Основою кожного повзу є самаволя банку «Славія», що коли крестянин обезпечив ся на один рік, «Славія» видала полісу на 5 літ, і коли селянин по упливі року вже не хоче або не може дальже обезпечити ся, «Славія» жадає від него заплати премії за дальші літа.

Я також обезпечив ся в «Славії» перед 20 літами, як звичайно на 1 рік а діставши полісу на 5 літ і прочитавши статут «Славії», написав я зараз публично в газеті («Слово» ч. 18. а 1.

марця 1883), що така практика «Славії» обчислена на шкоду селян, бо селянин обезпечає ся тільки на 1 рік, а «Славія» присилає ему полісу 5-літню, котрої він неписьменний не прочитає, і коли опісля не схоче або не зможе дальше оплачувати премії, «Славія» буде на підставі поліси позивати о заплату за 2, 3, або 4 літа; — я звертав увагу, що статут «Славії» уложений так штудерно і некорисно для обезпечених як в жаднім иншій асекураційнім товаристві, — і остерігав, аби люди асекуровали ся в инших товариствах а оминали «Славію», бо статут «Славії» містять богато річий некорисних для обезпечених і противних понятю моральности і справедливости.

Тоді головне заступництво банку «Славія» у Львові оголосило в газеті «Слово» ч. 20 а 6. марта 1883 публично заяву, що виставляє поліси на 5 до 5 літ яко танші для ошадження коштів адміністрації, — але вільно кождому коли небудь і в протягу 5-літ звільнити ся від обовязку обезпеченя, що 5-літнє обезпеченє заведено яко добродійство в користь членів, але не накладає ся їм яко тягар, — що по році обезпеченя пригадає своїм членам обовязок заплати, а коли член по двократнім упімненю премії за дальший рік не заплатити, вважає єго «Славія» за виступившого, уневажнєє обезпеченє і вичеркує члена, — а о позвах і екзекуциях навіть не думает. — Відповідь свою закінчила «Славія» патетичним зворотом: «а ти простий, но здорового серця і розуму, руский чоловіче, не бій ся: «Славія» не забере тобі ніколи ніякого кожуха ні корови. «Славія» хоче тебе тільки охоронити перед нещастєм...»

Так само агенти «Славії» дістали інструкцію, в котрій сказано дословно: «Поліси на обезпеченє будинків видає ся правильно на время 5 до 5 літ задля уменшеня побічних належитостей. Не примушує ся однак члена до обезпеченя через ціле те время і може член обезпеченє своє колибуть виповісти (виговорити) або також уневажнити.»

Тепер показує практика, що публична заява головного заступництва «Славії» і статут були лише ланкою на легковірних мужиків, — бо «Славія» що иншого заявила прилюдно в часописах і в інструкциях до агентів, а що иншого чинить, і запізвала хлопів, котрі не додержали 5-літнього обезпеченя, ба навіть запозивав членів, котрі свої обезпеченя виповіли в приписанім 3-місячнім терміні; показує ся, що не було правди в заяві «Славії», що 5-літнє обезпеченє завела яко добродійство для членів, протавно наклнула єго яко тягар непорадним селянам, — неправда що «Славія» не примушує нікого до обезпеченя через 5-літ і що нікого ніколи не позивает, бо навіть тих, що дальше обезпеченє виповіли, запізвала і зачинає на широку скалю добирати ся не то до корови або кожуха руского хлопа, ало таки до єго шкіри, бо в сім році елементарних нещастє коров і кожухів не стане...

Длятого кличу, парафразуючи слова самої «Славії»: а ти простий, но здорового серця і розуму, руский чоловіче, не вір, що «Славія» не забере тобі ніколи ніякого кожуха і корови, — не вір, що «Славія» хоче тебе тільки охоронити перед нещастєм, а пусти «Славію», нехай вертає ушасливити своїми практиками чеський нарід, де селяни розумнійші і не дадут собі ані шкіри дерти, ані забирати кожухів ні коров.

Я тобі, бідний хлопе, покажу ще осібним письмом инші практики «Славії», котрими хоче тебе ушасливити, — а на сей раз вертаю ще до розпочатих процесів судових.

Жалую тих братів селян, котрі зовсім не боронили ся і не станувши на терміні, допустили до заочного вирок на свою некористь — часто без власної вини, бо дістають нераз позви так пізно, що не можуть станути в суді, — або запізвані вистали перед судом у Львові, хоть мешкають в инших повітах, отже не могли приїхати і боронити ся. Ти, руский чоловіче, спіши все на термін і шукай все адвоката Русяна, щоби тебе боронив, бо «Славія» ставляє все свого адвоката, котрий боронить «Славію» такою самою правдою і моралію, яку власне показує повисше згадана заява «Славії». Так на прим. чув я на розправі, як запізваний хлопе

показує суді реценіє, що виповів своє обезпеченє в головнім заступництві «Славії» у Львові на 3 місяці, коли статут «Славії» вимагає виповідженя іно на 2 місяці, — а п. адвокат «Славії» починає доказувати, що се виповідженє не важне, бо статут «Славії» узнає тільки виповідженя доконані перед головною дирекцією в Празі! Чи ти таке чув, чоловіче? головне заступництво «Славії» у Львові виставляє тобі полісу, оно твої гроші приймає, оно тебе запозивает і до твоєї шкіри добирає ся, але твого виповідженя прийати важно не може?... Або другий запізваний каже суді, що головне заступство «Славії» у Львові оголосило, що виставляє поліси на 5 літ для ошадження собі коштів, але не примушує нікого до обезпеченя через ціле время, і вільно кождого року виповідати, — а п. адвокат «Славії» закидає, що головне заступництво не мало власти змінити статута і оголошенє такої заяви не було важне! Чи не дїкаже? по що-ж дирекція таке заступництво установила і не прогнала єго, коли оно статут зле виконує? То ти, руский хлопе, мавш відповідати за се, що провинило заступництво? Чи се годить ся і чесно для товариства? Чи се достойне адвоката?

Або бачу, що «Славія» видкувала собі внески до обезпеченя будинків на 10 літ, коли в статуті сказано, що обезпеченє будинків йде від 5 до 5 літ, — і такий незгідний з статутом внесок дає агент обезпечуючому до відпису, хоть сей писати не вміє, ані агент «Славії» ему не обяснить, який цирограф втикає ему до підпису! Чи се морально?

Або чи морально скажити за премію за рік 1901 або 1902, взагалі за час минувший, коли ти вже погоріти не можеш і «Славія» тобі за ту заплату вже нічого взаїмного висвідчити не може? — якбиє був в р. 1901 або 1902 погорів, то очивидно була би тобі «Славія» жадного відшкодованя не дала, бо премія не була заплачена, а сама тепер скажить тебе о заплату премії за р. 1901 і 1902.

До тебе звертаю ся Народній Комітет! Возьми в оборону правну нещасливих селян, або прикажи «Дністрові», щоби уділив оборону правну запізванім, — до Вас ВП. оо. Духовні, щобиєте непорадного селянина поучили і освітили, як має боронити ся перед напастявими претенсиями «Славії», — наконець до Вас, Панове Суді, відзиваю ся, будьте Ви опікунами бідного мужика, котрий сам боронити ся не вміє, прикличте все агента «Славії», чи обяснив він мужика, що буде обезпечений на 5 літ, чи обяснив ему полісу «Славії» і приписи статута о виповідженю, зажадайте від «Славії» або з державних бібліотек часописей, — в котрих «Славія» публично оголосила, що не примушує нікого до 5-літнього обезпеченя і що кождий може що року виповісти і увільнити ся, — не допускайте до нищеня бідного мужика неморальними претенсиями «Славії» за час минувший, за котрий не понесла жадного ризика, — бо неправдані претенсії найбільше відстрашують мужика від обезпечуваня, а для загального добра залежить богато, щоби хлопе асекурував свої будинки, але не щоби стягав ся з послідного на кошти судові.

Прошу всі рускі часописа повторити мою кореспонденцію для остереженя і поради наших селян, а если Поважана Редакция позволит місця (Просимо — Ред.), подам ще більше пояснєнь і остережень для людей обезпечених в «Славії».

І. Іванович
давний знакомий «Славії».

Бюджет на 1904. р.

На першім засіданю осібної сесії державної ради дня 17. падолиста с. р. міністер скарбу предложив прелімінар бюджету на 1904. рік.

Загальний погляд на сей бюджетовий прелімінар ми подали оподі у вступній статі. Тепер перейдемо поодинокі позивки і доходів з спеціальним узглядненем прелімінарних видатків для Галичини.

І. Царський двір 11,300,000 К
II. Половина коштів діє. канцелярії 181,186 „

III. Державна рада	
палата вельмож	114.600 K
палата послів	2,448.140 "
спільні видатки обох палат	392.298 "
делегатції	90.920 "
комісія для контролі держ.	
довгу	19.960 "
будова парламенту	70.000 "
IV. Державний трибунал	53.124 "
V. а) Рада міністрів	
президія	438.149 "
диспозиційний фонд	200.000 "
видатки на урядові газети	1,619.350 "
тел. бюро кореспонд.	514.310 "
б) Адміністраційний трибунал	727.467 "
VI. Спільні видатки з Угорщиною	271,028.000 "
VII. Міністерство внутрішніх справ.	
центральна управа і ин.	2,733.365 K
політична управа поодиноких країн	22,510.607 "
В рубриці «публічне безпеченство» Галичина партиципує з загальної квоти:	
видатки на державну поліцію і публічне безпеченство	240.000 K 14,851.696 "
На будову доріг преліміновано загально 12,550 580 K, а крім того для Галичини отєї квоти з речинцем до ужитя їх до 31. грудня 1905. р.:	
1) Переложене стрімкого простору перемиського гостинця в пов. Красно (I рата)	10.000 K
2) Переложене стрімкого простору добромільського гостинця в пов. Турка (I р.)	13.000 "
3) Державний додаток на будову громадської дороги Острівчик пільний-Почаїв, пов. Золочів (I р.)	8.000 "
4) Держ. додаток на будову дороги Фуйна-Домбровиця, пов. Жовква (II р.)	6.000 "
5) Будова залізного моста на Ораві коло Святослава на стрийському гостинці, пов. Стрий (II р.)	20.000 "
6) Держ. додаток на будову громадського гостинця Окони-Грушів, пов. Яворів (II р.)	10.000 "
7) Держ. додаток на поправу громадського гостинця Вадовиці-Новицькі, пов. Вадовиці (II р.)	15.000 "
8) Будова залізного моста на Дністрі коло Нижнева на бережаньському гостинці, пов. Товмач (III р.)	80.000 "
9) Направа гостинця Іскань-Барча, пов. Перемишль і Добромиль (III р.)	20.000 "
10) Відбудова дороги межі Миколаєвом і Кризулею, пов. Жидачів (III р.)	61.000 "
11) Держ. додаток на будову громадського гостинця Мокриця-Біскуниць, пов. Бжеско (III р.)	5.000 "
12) Будова зал. моста на Дністрі коло Радлович на бескидському гостинці, пов. Самбір (IV р.)	130.000 "
13) Держ. додаток на направу громадського гостинця Підліски малі-Яричів новий-Желехів великий, пов. Львів і Золочів (IV р.)	5.000 "
14) Будова зал. моста на Вислі між Краковом а Подгужом (V р.)	80.000 "
15) Держ. додаток на направу громадського дороги Бузь-Желехів, пов. Камінка струм. (VI р.)	19.000 "
16) Держ. додаток на будову гостинця Яворів-Немирів-Рава р., пов. Яворів і Рава р. (VI р.)	10.000 "
17) Направа гостинців в околиці Львова (VII р.)	80.000 "
18) Направа громадського дороги Книгничі-Журавно і будова моста на Дністрі коло Журавна, пов. Жидачів (VII р.)	20.000 "
На водні будівлі преліміновано загально 2,778.286 K, а крім того між іншими краями Австрії призначено для Галичини отєї квоти з призначенем ужитя їх до кінця грудня 1905. року:	
1) Будови на Вислі разом	275.000 K
2) Будови на Дувайці	300.000 K
3) Будови на Сянї	500.000 K
4) Будови на Дністрі:	
а) Державний додаток на регуляцію на просторі Корналович-Розвадів, долішній біг	

Стрважу від Біскович до впливу і при впливах Верешниці і Тисьмениці (VI рата)	131.428 K
б) Держ. додаток на регуляцію на просторі Розвадів-Журавно (XII р.)	85.332 K
в) Регуляція на просторі від Журавна до границі держави коло Окопів	500.000 K
5) Будови на Вислоку	140.000 K
6) " " Прутї	50.000 K
7) На прутї і стовпи при будові на: Вислі 26.000 K, на Дувайці 8.009 K, на Сянї 10.000 K, на Дністрі 4.000 K і на Вислоку 2.000 K; разом	50.000 K
8) Держ. додаток на регуляцію: Соли (VI р.) 79.556 K, 9) Ломниці (VII р.) 79.616 K, 10) Буга (XI р.) 19.800 K, 11) Бялої (XII р.) 17.320 K	
12) На заложене лугів для придбання потрібного прутя на гати	20.000 K
13) На будову порту на Вислі коло Надбжезя (V р.)	200.000 K
14) Закупно трех парових машин до регуляції Висли (рати)	100.000 K
Для Буковини призначено на регуляцію Прута 306.000 K.	
В рубриці «нові будівлі політичного заряду» преліміновано для Галичини:	
1) На закупно будівлю для державних урядів в Скалаті (I рата) 14.970 K і 2) на будову уряду в Зборові (II рата) 35.365 K.	
(Конець буде).	

Н О В И Н К И .

— **Календар.** В середу: руско-кат. Йосафата, Ніля; рим.-кат. Катерина. — В четвер: руско-кат. Йоана Золотоустого; рим.-кат. Конрада.

— **Посольский звіт** складав п. Остапчук в Збаражї в четвер дня 19. с. м. На віче зібрало ся немало інтелігентці, священників та селян; особливо багато було сільського жіноцтва. Також прибуло багато поляків — так селян як і інтелігентці. Загалом було на вічу поверх 3.000 народа. На збори прибув також гурток прихильників шкільництва. На голову зборів вибрано д-ра В. Біляньського, а его заступником о. О. Заячківського. Перший промовив п. Остапчук. Він вказував у своїй промові на трудне положення руских послів в соїмі, які супроти поражаючої польської більности не могли помимо всяких старань перешкодити ухвалам соїму в некористь Русинів. Відтак агадав п. Остапчук про дві важкі справи, які він порушив разом з товаришами в соїмі, а то про поручення круг діляни громадських зверхностей та про се, що помимо впливу 40 літ не виплачено ще 23.000 K громадам збаражского повіту за будову доріги з Тернопля до Підмолическ. Вкінці вивинив присутнім справу станиславської гімназії і причини сецесії руских послів. На домагане віча назвав п. Остапчук тих руских послів, що не прилучали ся до сецесії, а зібраний нарід виказав їм свою погорду гримкими окликамі обурення. — В дискусії забирає слово о. Заячківський із Збаража і виказував у довшій промові кривди, які терпить руский нарід на полі шкільництва. П. Яцко Остапчук заявив, що біора посередництва праці — се дуже нікчемний середник на суспільно-економічну нужду нашого краю. Бесідник перейшов по черзі прояви упадку економічного положення народа, упадку, який виявив ся у таких подїях, як масові еміграції і великий страйк минулого року і заявив, що дуже покривджено робучий нрід через те, що видано біора посередництва праці в руки таких інституцій, як повітві виділи з краєвом виділом на чолі. Дальше говорив п. Адрій Шмігельський про проєкт виборчої реформи, який вісе в соїмі п. Олесницький. Наконець поставив предсідателю зборів др. Біляньський отєї резолюції:

1) Зібране дня 19. надолїста с. р. віче в Збаражї приймає до відомости виступленє руских послів з краєвого соїму і вказує їм за се повне призначенє. З уваги на ті всі домаганя руских послів, котрі соїм відкинує, а котрі були причиною, що викликали сей многоважний і вповні оправданий акт сецесії руских послів, віче домагає ся:

2) Зміни ординації виборчої на основі рівного, загального, безпосередного і тайного голосованя до всіх тіх виборчих зі знесенем виборчих курій;

3) подїлу Галичини на частє східну руску і західну польську, а тим самим заведенє осібних соїмів і осібних шкільних рад краєвих для рускої частї у Львові, а для польської частї в Кракові.

4) Віче домагає ся, щоби правительство отворило руску гімназію в Станиславові як найскорше, не оглядаючись на ухвалу галицького соїму.

5) Віче протестує против ухваленого галицьким соїмом закона о біорах посередництва

праці і домагає ся, щоби правительство не предложило того закону до санкції.

Ті резолюції ухвалено. Опісля висказано ще п. Остапчукови довіре, а Є. Е. Митрополитови Шептицькому признанє, почім нарід розійшов ся при звуках патріотичних пісень.

— **Для Львовян.** Тов-о «Кружок укр. дівчат» подає до відомости, що дальші виклади відбудуть ся: в середу 25. с. м. про українську штуку п. Турбацкого; в суботу 28. с. м. про будучність нашой землі д-ра Рудницького. Виклади будуть відбувати ся в сали в пасажи Миколяша, точно від год. 6. до 7. вечером. Вступ від особи 10 сот., молодїж платить по 5 сот.

— **Соکیلське съвято в Стрию.** Минулу неділю з нагоди заснованя «Сокола» в Стрию — як нам звідтам доносять — перевела стрийська Русь вельми торжествено. На съвято отвореня «Сокола» зложили ся загальні збори, представлене в рускім театрі і комерс. Загальні збори отворив інженер Дутка, а головою зборів вибрано адв. д-ра Евгена Олесницького, який обнимаючи провід виголосив гарну промову про вагу Соکیلства. Опісля один з делегатів львівського «Сокола» п. Денис Кучика говорив про організацію Соکیلства, а по нїм промовляв нововибраний голова товариства др. Ярослав Олесницький. Заступником голови вибрано інж. Дутку. Всіх членів числить стрийський «Соکیل» до 200, а між ними понад 30 женщин. Сего імпозантного числа членів в новім товаристві так налякали ся місцеві польські Соколи, що мимо двократного запрошеня не вислали своїх делегатів на загальні збори руского «Сокола». «Баба з воза — коням лекше», але сей факт наглядно ілюструє ту «братню згоду», про яку Поляки так много торочать.

На представлене театру вечером прибуло много гостей селян з сусідних і подальших місцевостей, як з Дрогобича і Миколаєва, а по представленю взяли участь в комерсі «Сокола». Комерс числив кількасот осіб, в між іншими було там кількадесять умундурованих делегатів львівського «Сокола» і відпоручники місцевого сюзістичного тов-а Veritas. Серед загально поважного настрою промовляли між іншими др. Ярослав Олесницький, п. Яремкевич і відпоручник тов-а Veritas (по руски). Також відчитано телеграм від «Соколів» з Станиславова, Коломиї, Чорткова, від голови львівського «Сокола» п. Альфреда Бузиновского і від пп. Бородайкевичів з Відня. — Съвято «Сокола» остане довго милим спомином для всіх, що брали в нїм участь, а соکیلська ідея — маємо надію — понесе ся бистрим летом сокола по усіх сторонах стрийського Підгір'я.

— **Італійський консулат у Львові** просить нас оголосити: З днем 20. с. м. відкрито для Королівства Галичини і Княжества Буковини декретом правительства Королівства італійського з дня 3. мая с. р. італійський консулат. Біора консулату находить ся у Львові при ул. Словацького ч. 6 I. поверх. Годнини урядові від 10. до 12. перед полуднем. Горжани італійської держави замешкані у Львові зволять записати ся лично, натомість замісцеві зголосити ся письменно. — *Либман.*

— **Демонстрації в Інсбруку.** Вчора прибув до Інсбруку славний професор італійської літератури в Римі, др. Губернатіс, щоби взяти участь в викладах вільного італійського університету. Уже в Триденті виявив ся на дворци комісар поліції і заявив ему, що его відчит в Інсбруку, як і взагалі цілий вільний італійський університет є зборонені. Мимо того поїхав Губернатіс до Інсбруку. На дворци повітали его німецькі студенти окликаючи: repeat! Проф. Губернатіс удав ся відтак до викладової сали, де привітало его ентузіастично звыш 150 італійських студентів. Однак ледви почав ся виклад, війшли до сали жандарми з комісаром поліції на чолі і заборонили викладу. Вчинив ся гамір, студенти почали протестувати, однак успокоїв їх проф. Губернатіс, кажучи, що повезе їх поздоровлене братам. Перед салею ждала на прелегента товпа німецьких студентів, котрі обсипали професора і італійських студентів градом словних обид. Італійці заспівали свої народні пісні, Німці „Die Wacht am Rhein“ — аж вкінці поліція протчала демонстрацій.

— **Памятаймо на Товариство зпемоги церков** мени св. Петра у св. Юра у Львові і вступаймо громадно в его члени. — Членські вкладки вносять: 1 K від особи а 5 K від церкви, громади, братства, тозариства і т. п. річно і 1 K вплисового одноразово.

Наука, штука, література.

— **Місіонар**, лист 11. за надолїст 1903. містить отєї статї: Відправа і віра — Катехизис: Бог єсть премудрий.—Неверненє Етіопії. Князь на утечі. Бог покаже могучих, щоби привести їх до пізнаня правди.—Кількоє сьвятах тайн. Сьвідочтво диявола о молитві.—Для відданиць (рада).—Три дни в Римі.—Привіт Пані Пію

X. — Се чоловік! — Як живуть і бідують наші люди на чужині. (Лист з Америки). — Щоденне розважанє. — Св. свѣцм. Йосафат.

Малий Місіонарчик містить знамениті оповіданя та ілюстрації для дітей.

— З Львівської Фільгармонії. Нині вівторник буде великий концерт фільгармонічний при співучасті дрезденського квартету сьпіваків з супроводом військової оркестри. Програма добірна. Початок концерту о 1/2 8. год. вечер.

В четвер дня 26. с. м. великий концерт фільгармонічний, на яким виступить другий раз сьпівацький квартет з Дрездена.

Телеграми

з дня 24. надоліста.

Відень. Нинішнє засіданє палати послів почало ся дословним відчитуванєм внесених петицій на обструкційне внесене Чехів.

Правительство предложило проєкт антикарского закона.

Берлин. National Ztg. доносить, що німецько-російські пересправи що-до торгового договору покінчать ся успішно.

Відень. З Берлина доносять, що цісар Вільгельм мимо операції в горлі не може їсти цїпких страв і живить ся лише молоком і буліоном.

Сан Домінго (остров Гаїті). Президент прошив заграничних послів, аби вдали ся в пересправи з ворохобниками, які облягають місто С. Домінго. Ворохобники не прийняли згоди.

Лише 60 кр. 1/2 кільогр. гусячого піря

Се гусяче піре є сіре, зовсім нове, дерте рукою, готове до ужитку; 1/2 кільогр. коштує лише 60 кр.; ліпшої якості лише 70 кр. Пробні пакки пять-кільові висилає поштою за послівлатою

I. Краса, торгівля пірем,

в Сміхові коло Праги (710).

(I. Krasa, Bettfedernhandlung in Smichow bei Prag (710).

Виміна дозволена. — Прошу о точну адресу. 70(1)

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

— Від 16. до 30. надоліста 1903. —

величава програма:

1) Увертура. (Реклямограф). 2) The three Pavey's, акробати на головах і руках. 3) Graziella Mewill, чєска сьпівачка. 4) Burtou & Mayo, комічні гімнастики на потрійнім дручку. 5) Abdel Kader Trio, арабські мвлярї і ілюзіоністи. 6) 5 сестер Warwick, найславнїша англїйска жіноча дружина на скороходах. 7) Орхестра. 8) Brothers Orenses, комедиянти на драбинах. 9) Людвиковскій з новим репертуаром. 10) Сестри Sylva, артистки на трапезї. 11) The Alkers, нурки званї «люди-риби». 12) Американський біоскоп Нова серия образів.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлю і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представленє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Видає Лев Лопатинський.

Зарваницю

ул. Руска ч. 3. Цїна з поштовою оплатою 25 сот

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Станропигійській книгарни у Львові,

Важне для Читалень „Просьвіти“.

Сими днями видало Товариство „Просьвиту“ новий наклад грамот для членів Читалень „Просьвіти“. Кожда Читальня „Просьвіти“ повинна постарати ся о такі грамоти для своїх членів.

Цїна 100 штук з пересилкою поштовою 4 корони 55 сот. Цїна 50 штук з пересилкою поштовою 2 кор. 55 сот. Висилає ся тільки за попередним надїсланєм грошей.

Канцелярия Товариства „Просьвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

За певну і добру льокацію

поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
4 % листи гіпотечні
5 % листи гіпотечні преміювані
4 % листи Товариства кредитового земского
4 % і 4 1/2 % листи Банку краєвого
4 % позичку краєву
4 % облігації пропінацийні і великі ренти державні

Тї папери продаємо і купуємо по найточнїшім курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го жовтня 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Table with columns for train directions (до Львова, зі Львова), arrival/departure times, and destinations. Includes a 'Ніч' section for night trains and a 'ЗАМІТКА' section at the bottom.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ

удїляє своїм членам на 5 1/2 % і 1 % додатку на кошти адміністрації, за предложенєм документів виказуючих достаточну гіпотєку.

СПЛАТУ

позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою: 1,239,243 корон.

Членом

може бути тільки обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

Уділ

члєський вносить 50 К, вплисовє 2 К. Число члєнів: 2,391 в 2,501 удїлами на 125,050 К.

Вкладки

щадливі приймає „Дністер“ і опрєцентує до 4 % від ста. Сума вкладок на 1,256 книжочках 1,103,333 корон.

Чистий

зиск

розділяє ся частиною на дивіденду для члєнів, частиною на публичні добродїїні цїлі: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цїлі роздано дотепер з Товариства кредитового 10,840 корон.

ІНФОРМАЦІЙ

в справах позичок удїляє Дирекція і агенти.

31/12 1902.

ДИРЕКЦІЯ.

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, шоби в кожній руській хатї находили ся твори Тараса Шевченка, видає сими днями найдешевнїший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗІЯ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнїшою окрасою руських хат. Папір велїновий, формат на взір європейських кляєнків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10 % опушту. Висилає ся тільки за надїсланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРІЯ „ПРОСЬВІТИ“ у Львові (Ринок ч. 10.).

Видає Лев Лопатинський.

Відповідає за редакцію Сень Горук.

З друкарнї В. А. Шийковського.